

Windows, Windows en nog eens Windows!

Microsoft wil niets liever dan dat de pc-gemeenschap binnen de kortste keren overstapt op Windows XP, de gloednieuwe telg uit het vermaarde geslacht van Windows-besturingssystemen. Maar is dat wel verstandig? Is het trouwens nodig? En is Windows XP echt zoveel sneller dan zijn oudere broertjes?

Het zijn stuk voor stuk vragen die met de komst van Windows XP om een antwoord smeken. Daarom laten we Windows 98, Windows ME en Windows XP Home Edition met elkaar in het strijdperk treden. Inzet: een plaatsje op de pc van elke Clickx-lezer ... ?

Windows XP – kort voor eXPerience – werd op 25 oktober 2001 boven de doopvont gehouden, maar verschillende nieuwe computers zullen de eerste weken na die introductie nog met de onmiddellijke voorloper, Windows Millennium, geleverd worden. Windows 98 Second Edition wordt dan weer door velen als één van de stabielste Windows-versies beschouwd en stukken hoger ingeschat dan Windows Millennium. Miljoenen mensen doen het trouwens nog steeds met hetzij Windows 98, hetzij Windows Millennium. Het is bijgevolg de normaalste zaak van de wereld om beide besturingssystemen te vergelijken met de definitieve versie van hun opvolger, Windows XP Home Edition.

WAT MET 95 EN 2000?

Designed for Microsoft Windows 95

Om uiteenlopende redenen hebben we Windows 95 en Windows 2000 niet in dit dossier opgenomen. De rubriek heet nu eenmaal 'Wie van de 3', maar ook afgezien van die taalgebonden kwestie pasten ze niet in dit plaatje. Windows 95 omdat het intussen al tot de oldtimers onder de besturingssystemen wordt gerekend en het bijvoorbeeld niet – of toch niet altijd - overweg kan met usb. Waarmee we niet willen gezegd hebben dat je met dat oude karretje niet op straat mag komen, enkel niet meer op de autosnelweg… Windows 2000 is dan weer de opvolger van Windows NT en dat richt zich vooral naar de professionele gebruiker die zich regelmatig in netwerkomgevingen waagt.

Windows 98 Second Edition

Als je Windows 98 Second Edition vergelijkt met Windows Millennium of de nieuwe XP Home Edition, dan vallen meteen de gematigde systeemeisen op. Nochtans is er niets dat niet met Windows 98 kan, dat je wel kan doen met Windows Millennium. Toegegeven, gadgets zoals Windows Movie Maker en Systeemherstelling moet je missen, maar dat doet niets af aan de fundamentele werking van het besturingssysteem. In de grabbelton van freeware en shareware zijn er trouwens voldoende alternatieven te vinden.
Heb je nog een oudere pc met beperkt geheugen, dan doe je er goed aan te kiezen voor Windows 98 SE. Het is namelijk vlotter werken met een besturingssysteem met minder franjes en minder systeemeisen, dan met een nagelnieuw systeem vol toeters en bellen dat niet vooruit te krijgen is. Bovendien is Windows 98 SE zowat de meest stabiele versie uit de Windows 9.X-reeks, voor zover je Windows stabiel kan noemen, natuurlijk.

CONCLUSIE

Windows 98 mag je zeker niet afschrijven. Iets oudere computers kan het nog heel goede diensten bewijzen. Voorwaarde is wel dat het de tweede, verbeterde uitgave (dus SE) betreft.

WIE-VAN-DE-DRIESCORE

Kantoorwerk:	
Multimedia:	
Grafische toepassingen:	
Wie-van-de-driescore:	80%

Windows Millennium

In Windows Millennium heeft Microsoft MS-DOS en enkele verouderde codes bijna volledig weggemoffeld, maar dat heeft de stabiliteit zeker niet bevorderd. Bovendien is het een publiek geheim dat Windows Millennium op oudere computers pas goed functioneert als ook het BIOS recent is aangepast. Nu doe je er goed aan om altijd de laatste BIOS-update te installeren voor elke nieuwe versie van Windows, maar dat geldt dus in het bijzonder voor Windows Millennium. Ben je niet zo vertrouwd met BIOS-toestanden dan vraag je beter even raad aan je pc-leverancier.
Windows Millennium is niet altijd de beste maatjes met oudere stuurbestanden van randapparaten, al zijn er doorgaans nieuwe versies van die drivers op het web te vinden. Opvallend is dat Windows Millennium in grafische toepassingen tien procent trager is dan Windows 98 SE. Voor de snelheid hoef je Windows Millennium dus zeker niet in huis te halen.

CONCLUSIE

Windows Millennium heeft met veel kinderziekten te kampen gehad, maar het lijkt nu eindelijk vrij stabiel te zijn. Als je ermee werkt en weinig of geen problemen ondervindt, dan wacht je beter met een upgrade naar Windows XP totdat de geschikte XP-stuurbestanden voor randapparaten voorhanden zijn. Loopt Windows Millennium regelmatig in het honderd, dan raden we in eerste instantie een overstap naar Windows 98 SE aan.

WIE-VAN-DE-DRIESCORE

Kantoorwerk:	
Multimedia:	
Grafische toepassingen:	
Wie-van-de-driescore:	60%

VAKTAAL

Besturingssysteem: Een programma dat van de computer meer maakt dan een kastje met elektronische spullen. Het regelt de werking van de pc, de communicatie met randapparatuur enzovoort. Windows 3.1, 95, 98, 2000, ME en XP zijn de bekendste besturingssystemen.

BIOS: staat voor Basic Input/Output System. Voor een pc is dit de koppelingssoftware tussen de hardware en het besturingssysteem. Het gaat om vast in geheugenchips ingebakken informatie die de communicatie tussen de verschillende onderdelen van de computer regelt.

Driver: of stuurprogramma. Een klein programmaatje dat gebruikt wordt om specifieke onderdelen van de computer te doen werken, zoals bijvoorbeeld de monitor of de cd-rom-speler.

Freeware: software die je gratis kan downloaden van het internet.

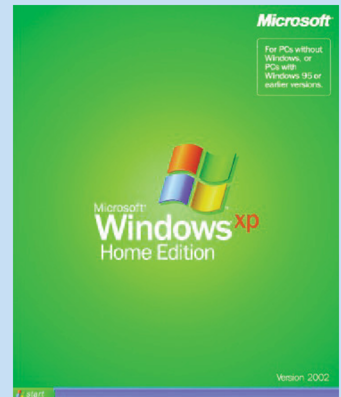
MS-DOS: staat voor Microsoft Disk Operating System. DOS is de voorloper van de Windows-familie.

Shareware: software die je kan downloaden en die je gedurende een bepaalde periode gratis mag uitproberen. Daarna moet je betalen als je er wil blijven mee werken.

USB: staat voor Universal Serial Bus. Een serieel verbindingssysteem voor het aansluiten van allerlei randapparaten op je pc (toetsenbord, muis, scanner, webcamera, ...). Usb garandeert een veel snellere datatransfer dan parallelle en andere seriële poorten.

Windows XP Home

En dan nu het moment suprême: Windows XP Home Edition. Is Windows XP echt zo snel, zoals Microsoft en sommige testlabs je willen laten geloven? Wij vrezen van niet. De test met standaard kantoorapplicaties levert een score op die praktisch gelijk is aan die van Windows 98 SE of Millennium. De zwaardere grafische applicaties zoals Adobe Photoshop draaien wel een flink stuk sneller, zowat 18% in vergelijking met Windows 98 SE en maar liefst 32% tegenover Windows Millennium. De multimediatest laat het onder Windows XP dan weer wat afweten. Het verschil bedraagt amper 3%, maar spelfanaten die het onderste uit hun pc willen halen, zullen dat niet kunnen appreciëren.

De moraal van het verhaal: voor de snelheid moet je niet bij Windows XP zijn, al moeten we er wel bij vertellen dat Windows XP zich pas kiplekker voelt met 256 MB RAM-geheugen aan boord. Wij heb opzettelijk de lat op 128 MB gelegd om een eerlijke vergelijking met de andere Windows-versies te kunnen maken.

CONCLUSIE

Windows XP is - in tegenstelling tot geruchten die op het web de ronde doen - niet echt sneller dan de 'oudere' versies, behalve dan voor zwaardere applicaties.

WIE-VAN-DE-DRIESCORE

Kantoorwerk:	
Multimedia:	
Grafische toepassingen:	
Wie-van-de-driescore:	80%

DOS - XP: 16-32

DOS was het eerste besturingssysteem voor de pc en is in feite de directe voorloper van de Windows-familie. In tegenstelling tot Windows maakte DOS geen gebruik van een grafische omgeving (vensters, menuutjes, enzovoort) maar van een tekstuele omgeving waarin je je opdrachten gewoon moest intypen. Ondanks dat verschil waren Windows 95, 98 en Millennium – in afnemende mate – geënt op de DOS-omgeving. Windows XP heeft DOS nu definitief afgezworen. Daardoor is het de eerste Windows-versie voor thuisgebruik die volledig 32-bits is. Dat wil zeggen dat het intern gegevens kan transporteren in blokjes van 4 bytes (1 byte is gelijk aan 8 bits). DOS was een louter 16-bits omgeving waarin gegevens in blokjes van 2 bytes konden worden verstuurd (2 x 8 bits). Omdat DOS dus nog – latent – aanwezig was in de vorige Windows-versies, zou Windows XP een stuk sneller en stabieler moeten zijn, althans in theorie.

Algemene conclusie

Oude knarren kunnen nog heel fris uit de hoek komen. Windows 98 SE is daar het beste bewijs van. Het moet niet onderdoen voor Windows XP Home Edition, behalve dan voor grafische toepassingen. Windows Millennium blijkt het zwakke broertje van de drie te zijn, al is het verschil met Windows 98 of Windows XP niet altijd even groot. Windows 98 SE komt als snelste uit de test, op de voet gevolgd door Windows XP en Windows Millennium. Natuurlijk is snelheid niet alles. Stabiliteit is minstens even belangrijk. Aangezien Windows XP het eerste volledig 32-bits besturingssysteem voor thuisgebruik van Microsoft is, zou het in theorie stabieler moeten zijn dan zijn voorgangers (zie kaderstukje 'DOS-XP: 16 –32'). Het is echter nog te vroeg om hierover uitspraken te doen. In het verleden is dikwijls gebleken dat de kinderziekten in nieuwe versies van Windows pas verdwijnen na het eerste 'service pack'. Als je geen héél goede reden hebt om over te schakelen, kijk je dus beter even de kat uit de boom. Daarna kan je, als je hardware het toelaat en als je voldoende geheugen in je pc hebt steken, wellicht toch de overstap wagen.

— Dirk Peeters —

VAKTAAL

Service Pack: Een update van een softwareprogramma die je kan downloaden van de site van de fabrikant of die via een cd wordt verdeeld.